

Jaarrapportage Handhaving REACH en EU-GHS 2009

Inhoud

1. Inleiding	03
2. Regelgeving en opzet uitvoering handhaving	04
3. Voorgenomen Handhavingsprogramma 2009	06
4. Uitvoering handhavingsprogramma 2009	07
5. Ondersteunende activiteiten	10
6. Europese activiteiten	10
7. Conclusies en aanbevelingen	11

1. Inleiding

In 2007 is een samenwerkingsverband (Regiepunt Handhaving REACH, afgekort RHR) opgezet tussen Arbeidsinspectie (AI), Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en VROM-Inspectie (VI) voor de uitvoering van de handhaving van REACH¹. Het RHR bestaat uit een Stuurgroep Handhaving REACH (StHR) en een Samenwerkingsverband Handhaving REACH (SHR). In 2009 is deze samenwerking uitgebreid met de handhaving van EU-GHS² en zijn de namen aangepast naar StHRG respectievelijk SHRG.

De StHRG heeft als taak het bevorderen van de onderliggende afstemming, de eenduidigheid in toezicht en de vereenvoudiging ervan. De bevoegdheden van de StHRG zijn het vaststellen en bijstellen van de handhavingsstrategie en een (meerjaren)handhavingsprogramma en het vastleggen van afspraken voor de gezamenlijke handhaving. Het SHRG is geen aparte entiteit, maar een werkstructuur. Het SHRG is verantwoordelijk voor de voorbereiding, ondersteuning en interne (inspectiediensten en ministeries) en externe contacten over de handhaving van REACH en EU-GHS.

De resultaten van de gezamenlijke handhaving van REACH en EU-GHS in 2009 worden in deze rapportage beschreven.

---

¹ Zie hoofdstuk 2 voor een nadere toelichting

² Zie hoofdstuk 2 voor een nadere toelichting

2. Regelgeving en opzet uitvoering handhaving

Per 1 juni 2007 is de REACH-verordening van kracht³. Deze Europese verordening regelt de registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen, preparaten en voorwerpen. De eerdere EU-regelgeving voor gevaarlijke stoffen was een lappendeken van verschillende richtlijnen. Er waren verschillende regels voor bestaande en nieuwe stoffen. De REACH-verordening komt in plaats van een groot aantal Europese richtlijnen en verordeningen. De uitvoering en handhaving van de REACH-verordening is in Nederland geregeld in een nieuw hoofdstuk 9 van de Wet milieubeheer (Wm)⁴. De Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms) is daarmee komen te vervallen. REACH onderscheidt in de toeleveringsketen van stoffen verschillende rollen. Deze rollen zijn gekoppeld aan de activiteiten van bedrijven met stoffen (productie, import, gebruik en distributie). Bedrijven kunnen de rol van fabrikant, importeur, downstream user of distributeur hebben. Ook een gecombineerde rol is mogelijk. Een importeur kan ook de rol van distributeur hebben of een fabrikant kan ook een gebruiker (downstream user) van een stof zijn. Afhankelijk van de rol(len) heeft een bedrijf verschillende verplichtingen.

In de groep van gebruikers zijn vier subgroepen te onderscheiden: formuleerders, industriële toepassers, professionele toepassers en producenten van voorwerpen.

Het Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS) is een nieuw wereldwijd geharmoniseerd systeem voor de indeling en etikettering van chemische stoffen en preparaten (in GHS mengsels genoemd). Dit systeem is ontwikkeld door de Verenigde Naties en begin 2009 in de Europese Unie (EU) ingevoerd. Voor de invoering van deze regels voor de levering en het gebruik van chemische stoffen in de EU heeft de Europese Commissie een nieuwe Europese verordening opgesteld betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (Regulation on Classification Labelling

and Packaging), CLP met de Nederlandse werktitel EU-GHS. Deze nieuwe verordening vervangt de nu geldende richtlijnen over indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (Stoffenrichtlijn 67/548/EG en Preparatenrichtlijn 1999/45/EG) en wijzigt ook de REACH-verordening (1907/2006)⁵. De definitieve EU-GHS-verordening⁶ is gepubliceerd op 31 december 2008 en is kort daarna, op 20 januari 2009, van kracht geworden. De uitvoering en handhaving van de EU-GHS-verordening is in Nederland eveneens geregeld in het nieuwe hoofdstuk 9 van de Wm⁷. EU-GHS richt zich op dezelfde doelgroepen en rollen in de toeleveringsketen als beschreven bij REACH.

Omdat de REACH- en de EU-GHS-verordening beide onderdeel zijn van het nieuwe Europese chemische stoffenbeleid en ze zo nauw met elkaar samenhangen, is ervoor gekozen om handhaving EU-GHS qua strategie, programmering en organisatie zoveel mogelijk te laten aansluiten op de handhaving van REACH.

De uitvoering van de handhaving vindt plaats door de afzonderlijke inspectiediensten AI, VI en VWA. Deze hebben alle primaire aandachtsgebieden in de keten (doelgroepen). De volgende verdeling wordt hierbij gehanteerd:

- VI: producenten, importeurs en handelaren van stoffen en preparaten voor professioneel gebruik.
- VWA: producenten, importeurs en handelaren van preparaten voor consumenten en van voorwerpen.
- AI: industriële en professionele toepassers⁸.

Iedere inspectiedienst houdt bij deze doelgroepen toezicht op alle (prioritaire) aspecten van de REACH en EU-GHS-verordening en trekt handhavingprojecten gericht op deze doelgroepen. In de handhavingsprogramma's wordt gestreefd naar een goede afstemming en samenwerking tussen de handhavingsprojecten.

³ Verordening (EG) Nr. 1907/2006 van het Europees parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (Publicatieblad van de Europese Unie L136, van 29 mei 2007)

⁴ Staatsblad, 181, 2007

⁵ Zie www.REACH-helppdesk.nl

⁶ Verordening (EG) Nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006

⁷ Staatsblad 440, 2009

⁸ Industriële toepassers zijn producenten van voorwerpen, bedrijven in de houthandel, autofabricage, informatica, landbouw en dergelijke. Professionele toepassers zijn bedrijven in de dienstverlening en distributeurs van voorwerpen

Bij de toewijzing van doelgroepen wordt overigens aangesloten bij de doelgroepen die de betreffende inspectiedienst eerder al als belangrijkste doelgroepen had. Bij overlap van werkvelden wordt in onderling overleg de trekkende rol aan één inspectiedienst toebedeeld.

Naast de genoemde inspectiediensten zijn tevens de Douane en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) betrokken.

Coördinatie, overleg en informatie-uitwisseling tussen de EU-lidstaten over de handhaving van REACH en EU-GHS vinden plaats in het Forum, het officiële samenwerkingplatform voor de Europese toezichthouders⁹. Dit is ondergebracht bij en wordt ondersteund door het Europees Agentschap voor Chemische stoffen (ECHA). Het Forum heeft een drieledige taak:

- Adviseren over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van uitvoeringsvoorschriften van REACH en EU-GHS.
- Informatie-uitwisseling tussen de lidstaten op het gebied van handhaving.
- Voorbereiden, uitvoeren en coördineren van gezamenlijke handhavingsprojecten door de EU-lidstaten.

⁹ Ex artikel 76 REACH-verordening en artikel 43 EU-GHS verordening

3. Voorgenomen handhavingsprogramma 2009

In het geplande handhavingsprogramma 2009 waren onder meer de volgende onderwerpen opgenomen:

- Handhavingsactiviteiten
- Ondersteunende activiteiten

Handhavingsactiviteiten

Voor dit onderdeel waren in 2009 voor de prioritaire doelgroepen de volgende inspecties gepland.

De VI en de VWA richtten zich in hun inspecties (170) bij producenten, importeurs en handelaren gericht op de (pre) registraties, veiligheidsinformatiebladen (VIB's), gevarenindeling en etikettering en stoffenadministratie. Daarnaast waren inspecties (120) gepland op de volgende stoffen uit Annex XVII¹⁰ van de REACH-verordening: zware metalen, allergenen en verboden stoffen in textiel azokleurstoffen in leerproducten en toluene (VWA), asbestproducten, kwik en cadmium (VI).

De inspecties van de AI waren vooral gericht op het verkrijgen van een beeld over de bekendheid van REACH bij gebruikers en het gebruik van VIB's. Bij de uitvoering van inspecties door de AI worden zogenoemde monitoringsvragen gesteld die gericht waren op het verkrijgen van meer informatie over de bekendheid van REACH en het gebruik van VIB's. In totaal zijn door de AI bij circa 2200 bedrijven dergelijke inspecties gepland.

Ondersteunende activiteiten

Door de StHRG waren als ondersteunende activiteiten gepland voor het vaststellen en bijstellen van de strategie, van een handhavingprogramma en het vastleggen van afspraken voor de gezamenlijke handhaving. Ook stond gepland de voorbereiding, de ondersteuning en het onderhouden van contacten over de handhaving van REACH en EU-GHS door het SHRG. Daarnaast was een actieve deelname en inbreng voorzien binnen het Forum.

---

¹⁰ Annex XVII van de REACH-verordening bevat stoffen waaraan beperkingen zijn gesteld voor productie, het op de markt brengen en het gebruik

4. Uitvoering handhavingsprogramma 2009

De VI en de VWA hebben de naleving van de REACH- en EU-GHS-regelgeving gecontroleerd bij producenten, importeurs en handelaren. De AI heeft zich geconcentreerd op het verkrijgen van informatie over bekendheid van de REACH-regelgeving en de aanwezigheid en gebruik van VIB's bij industriële en professionele toepassers door middel van monitoringsvragen.

Resultaten uitgevoerde bedrijfscontroles door VWA en VI

De VI en de VWA hebben gecontroleerd in hoeverre de REACH- en EU-GHS regelgeving door producenten, importeurs en handelaren werd nageleefd. Uit het basisbedrijvenbestand REACH van meer dan 4200 bedrijven zijn aselect bedrijven geselecteerd voor een bedrijfsbezoek. In totaal zijn 153 bedrijven met de REACH-verplichtingen gecontroleerd. Op grond van signalen over mogelijke overtredingen is hierbij bijzondere aandacht gegeven aan een tweetal categorieën bedrijven, namelijk producenten van premixen voor diervoeders en zogenoemde enige vertegenwoordigers (EV)¹¹.

Bij premixen (mengsels van onder andere vitamines en mineralen voor toevoeging aan veevoer) bleek dat producenten de gevaarseigenschappen in VIB's en etiketten van de premixen niet goed hadden beoordeeld.

Op grond van artikel 8 van REACH kunnen bedrijven buiten de EU gebruik maken van een EV (in de EU) voor het uitvoeren van de (pre)registraties¹². Een pilotonderzoek is uitgevoerd naar de naleving van de verplichtingen van een EV, waarbij is vastgesteld dat artikel 8 (voldoende kennis over de geïmporteerde stoffen, informatie over de ingevoerde hoeveelheden en afnemers) niet werd nageleefd.

Rolverdeling REACH

Bij de 153 bedrijven heeft een inspectie plaatsgevonden waarbij is gecontroleerd op (pre)registratie, het aanwezig zijn van informatie, etikettering en VIB's en het doorgeven van deze informatie verderop in de toeleveringsketen. Daarnaast is geïnventariseerd welke rol(len) een bedrijf in het kader van REACH vervult. In onderstaande tabel is de onderverdeling in rollen weergegeven, waarbij een bedrijf meerdere rollen kan vervullen.

Rol in keten van REACH	Aantal bedrijven	Percentage (%) van de bezochte bedrijven
Producent stof	23	15
Importeur stof / preparaat	42	27
Handelaar	53	35
Producent preparaat/formuleerder	46	30

Alle gecontroleerde bedrijven waren bekend met de REACH en de REACH-regelgeving.

Registratieverplichting

Bij twee bedrijven zijn overtredingen geconstateerd van de (pre)registratie. Hiervoor is in beide gevallen proces-verbaal opgemaakt en zijn bestuursrechtelijke acties gestart.

Beschikbaarheid en kwaliteit VIB's en etikettering

126 (82% van de 153) bedrijven zijn gecontroleerd op de aanwezigheid en volledigheid van de VIB's. Bij nagenoeg alle bedrijven waren de verplichte VIB's beschikbaar en bij 89% van de 126 bedrijven ook in de juiste taal. Ook hadden bijna alle bezochte bedrijven de VIB's opgesteld volgens Annex II van REACH (wettelijk verplichte 16 rubrieken).

De kwaliteit van de VIB's laat vooral te wensen over op het onderdeel wettelijk verplichte informatie (rubriek 15: etikettering in overeenstemming met EG-richtlijnen). Deze informatie was bij 42 (33% van de 126) van de geïnspecteerde bedrijven onvolledig.

Door de VWA en de VI is bij de uitgevoerde controles ook het Besluit en de Nadere eisen verpakking en aanduiding (Bva/Nva) onderzocht. Bij 103 (67% van 153) bedrijven is de etikettering van producten beoordeeld. Bij 96 daarvan (93%) was de etikettering in de juiste taal gesteld. Bij 26 (25%) bedrijven klopte de inhoud van de etikettering niet volledig. De geconstateerde afwijkingen bij de VIB's en etikettering hebben geleid tot de volgende sancties: 35 waarschuwingen, 22 voor aankondigingen van dwangsom en negen processen-verbaal.

¹¹ EV is 'Only Representatives'

¹² Registratie is de REACH-verplichting om gegevens (risico's) van stoffen in te dienen bij het Europese Agentschap voor stoffen (ECHA)

Informatieverstrekking en gebruik van VIB's

Uit de bedrijfsbezoeken blijkt ten slotte dat bij nagenoeg alle bedrijven de werknemers toegang hebben tot de informatie over stoffen en preparaten (artikel 35 REACH) en dat de bedrijven de informatie (artikel 34 REACH) doorgeven aan onder andere handelaren en eindgebruikers verderop in de toeleveringsketen.

Controles stoffen uit Annex XVII

Er zijn door de VI in totaal 46 meldingen van stoffen uit Annex XVII (in het eerste half jaar 2009 nog aangeduid als verbodsbesluiten) onderzocht. Dit betreft één signaal voor kwikhoudende producten, 29 signalen voor cadmiumhoudende producten en zestien signalen voor asbesthoudende producten. Dit heeft geresulteerd in acht waarschuwingen, twaalf processen-verbaal (opgemaakt door de Douane) en één bestuursrechtelijke maatregel.

Door de VWA zijn voor het project toluen, benzeen en chloroform in kleefstof en spuitverf 70 inspecties uitgevoerd en 154 monsters onderzocht. Er zijn te hoge concentraties toluen (elfmaal), benzeen (zesmaal) en chloroform (vijfmaal) vastgesteld. Producten, waarvoor een ernstige overtreding is vastgesteld, zijn uit de handel genomen. Voor deze overtredingen zijn vier boeterapporten en dertien processen-verbaal opgemaakt. Voor vier andere overtredingen zijn schriftelijke waarschuwingen gegeven, voor het project azokleurstoffen in leerproducten zijn 24 inspecties uitgevoerd en 44 monsters onderzocht. In twee producten zijn te hoge concentraties azokleurstoffen aangetroffen, wat in een geval aanleiding was tot het geven van een schriftelijke waarschuwing.

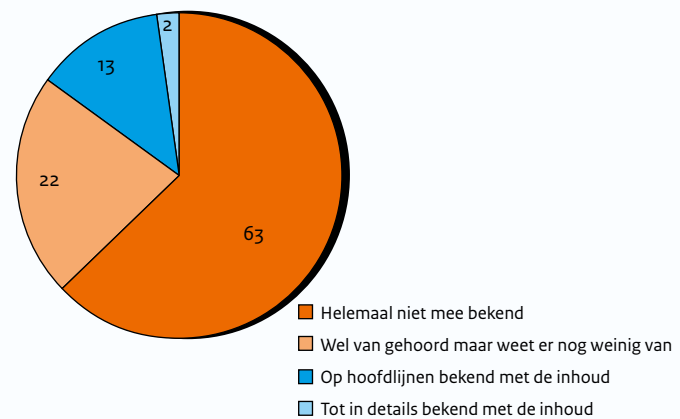
Voor het project zware metalen, allergenen en verboden stoffen in textiel zijn 44 inspecties uitgevoerd en 118 monsters onderzocht. In zeven producten zijn te hoge concentraties nikkel aangetroffen, wat echter in geen van de gevallen aanleiding was tot het nemen van maatregelen.

Resultaten uitgevoerde controles door AI

De Arbeidsinspectie heeft in 2009 bij 2215 industriële en professionele gebruikers monitoringsvragen gesteld. Dit project was een voortzetting van het project uit 2008. Doel was om na te gaan of deze bedrijven (veelal gebruikers aan het eind van de toeleveringsketen) reeds bekend waren met de REACH-regelgeving. Bij bedrijven waar met gevaarlijke stoffen werd gewerkt zijn vragen gesteld over de aanwezigheid en het gebruik van de VIB's.

Bekendheid met REACH bij industriële en professionele toepassers

Figuur 1: Overzicht van de resultaten over de bekendheid met REACH bij de bezochte industriële en professionele toepassers

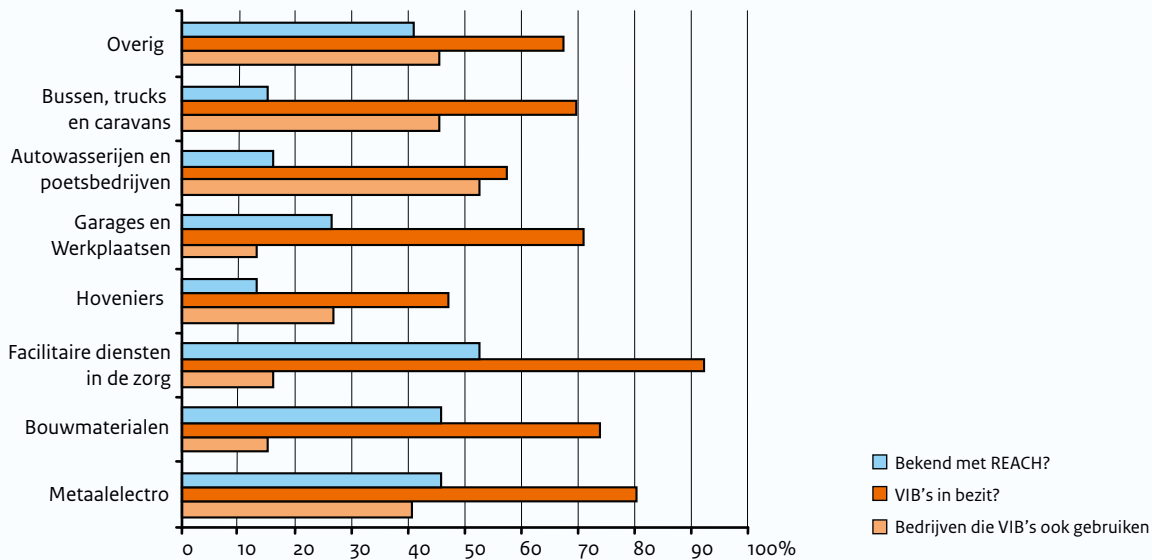
Bij de industriële en professionele toepassers die door de AI zijn bezocht blijkt dat gemiddeld 37% van de bedrijven bekend is met REACH en de REACH-regelgeving. Bij de bedrijven die in 2009 bezocht zijn blijkt dat bij facilitaire diensten in de zorg, bouwmaterialen en metaalelectrode bekendheid met REACH varieert tussen de 46 en 53%. Bij de bedrijven in de overige projecten ligt dit percentage tussen 13 (hoveniers) en 27% (garages en werkplaatsen).

Met de beschikbaarheid en het gebruik van VIB's is het iets beter gesteld. De helft van de bedrijven heeft VIB's in huis¹³ en ongeveer 73% van deze bedrijven maakt er ook daadwerkelijk gebruik van. De beschikbaarheid en het gebruik van de VIB's is sterk sectorafhankelijk, zoals blijkt uit de informatie in figuur 2. In sommige sectoren is het gebruik beduidend hoger dan in andere sectoren. Veel bedrijven weten dat zij VIB's in huis moeten hebben en dat zij hiervan gebruik moeten maken (en doen dit ook), maar zij zien dit niet als een verplichting in het kader van de REACH-regelgeving (eerder als een verplichting in het kader van de Arboret).

¹³ Dit betreft die bedrijven die ook daadwerkelijk stoffen gebruiken en dus VIB's in huis moeten hebben

Figuur 2: Overzicht van de resultaten over de bekendheid met REACH, beschikbaarheid van VIB's en gebruik van VIB's

Beschikbaarheid VIB's

Ongeveer de helft van de bedrijven geeft aan dat zij VIB's van de gebruikte chemische stoffen in huis heeft. Deze beschikbaarheid varieert bij de verschillende sectoren waar dit project is uitgevoerd. Bij facilitaire diensten in de zorg is de beschikbaarheid heel hoog (meer dan 90%). Bij hoveniers daarentegen veel lager (47%).

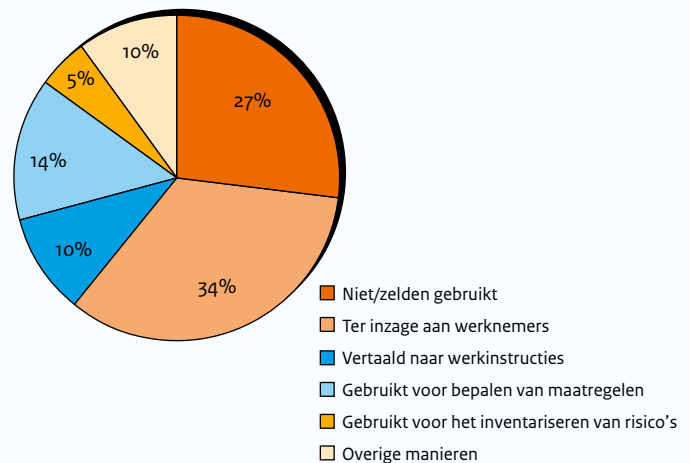
Gebruik VIB's

Bij ongeveer 30% van de bedrijven wordt ook 'iets' met VIB's gedaan. Positieve uitschieters bij het gebruik van VIB's zijn autowasserijen en poetsbedrijven (53%) en bedrijven die zich bezighouden met het herstel/onderhoud van bussen, trucks en caravans (46%). Meestal worden de VIB's ter inzage aangeboden aan de werknemers. Daarnaast worden ze voornamelijk gebruikt bij het inventariseren van risico's of het vaststellen van maatregelen.

Het volgende diagram (figuur 3) geeft een indruk van het gebruik en de toepassing van VIB's bij industriële en professionele toepassers.

Figuur 3: Overzicht van het gebruik en toepassing van VIB's bij industriële en professionele toepassers

Gebruik van VIB's

5. Ondersteunende activiteiten

StHRG en SHRG

In 2009 heeft de StHRG haar sturende en coördinerende rol uitgevoerd. Door het SHRG zijn ondersteunende activiteiten uitgevoerd. Naast interne afstemming met de beleidsdirecties van de betrokken ministeries en het Bureau REACH van het RIVM, heeft het SHRG periodiek overleg gevoerd met de koepelorganisatie VNO-NCW en de meest betrokken brancheorganisaties (VNCI, VHCP, FME, NRD en NVZ) over de handhaving van REACH en EU-GHS.

In 2009 hebben alle inspecteurs en controleurs van de AI, VWA en VI een opleiding gevolgd in de handhaving van EU-GHS. Ook heeft in twee bijeenkomsten uitwisseling van kennis en ervaring plaatsgevonden.

Voor de voorlichting en communicatie over de handhaving van REACH en EU-GHS is een gezamenlijk communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. Op basis van dit plan zijn de volgende activiteiten verricht:

- Het uitbrengen van een nieuwsbrief REACH en EU-GHS voor de uitvoerders.
- Het opzetten en bijhouden van een website handhaving met informatie voor externen¹⁴ met onder andere brochures voor bedrijven.
- Het uitbrengen van persberichten.

Samenwerking met SodM en Douane

De bestaande samenwerking met het SodM en de Douane is uitgebreid met de handhaving van REACH en EU-GHS.

6. Europese activiteiten

Op Europees niveau zijn in het Forum de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Deelname door de voorzitter van de StHRG aan het Forum van EU-lidstaten voor de uitwisseling van handhavingsinformatie. De voorzitter van de StHRG is vice-voorzitter van het Forum. Het Forum heeft in 2009 driemaal vergaderd. Een standaardonderdeel van de bijeenkomsten is een open sessie met vertegenwoordigers van Europese brancheorganisaties. Via het Forum heeft ook afstemming plaatsgevonden met bestaande netwerken (Senior Labour Inspectors Committee (SLIC) en Chemical Legislation European Enforcement Network (CLEEN)).
- Deelname aan projecten uit het werkprogramma van het Forum. Nederland heeft in enkele Forumwerkgroepen een rol gespeeld. Zo is onder Nederlands voorzitterschap een advies opgesteld over de handhaafbaarheid van nieuwe stoffen, groepen van stoffen of mengsels (entries) in Annex XVII van REACH (restricties) en de bepalingmethoden in de bestaande entries. Ook is Nederland voorzitter van de werkgroep die een eerste EU-handhavingproject (REACH-EN-FORCE-1) begeleidt. In 2009 is dit eerste, door het Forum gecoördineerde gezamenlijke handhavingproject door 26 landen uitgevoerd. In juni 2010 zijn de resultaten van dit project gepresenteerd.
- Bilaterale ondersteuning door de VI in de ontwikkeling van de handhaving van REACH in Portugal.

¹⁴ www.stoffenbeleid.nl

7. Conclusies en aanbevelingen

Op grond van de bevindingen kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Uit de uitgevoerde inspecties blijkt dat het grootste deel van de bedrijven de verplichte preregistratie van hun stoffen en preparaten heeft uitgevoerd. Er zijn tijdens de controleactiviteiten slechts enkele overtredingen van de (pre)registratieverplichting uit de REACH-regelgeving vastgesteld.
- In een pilotonderzoek is vastgesteld dat de naleving van artikel 8 door de gecontroleerde Enige Vertegenwoordigers onvoldoende was.
- Bij nagenoeg alle bedrijven waren de verplichte VIB's beschikbaar, die ook in vrijwel alle gevallen waren opgesteld volgens Annex II van REACH. De kwaliteit van de VIB's geproduceerd door producenten, importeurs en handelaren laat in een derde van de gevallen te wensen over op het onderdeel wettelijk verplichte informatie.
- Bedrijven aan het einde van de toeleveringsketen zijn slecht bekend met REACH. Afhankelijk van de branche varieert de onbekendheid met REACH tussen 60 en 75%. In veel van de bedrijven wordt echter wel gebruik gemaakt van VIB's.
- Er is bij de producenten van premixen een slechte naleving van de verplichtingen op het gebied van VIB en etikettering geconstateerd.

Naar aanleiding van de bevindingen worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Continueer de handhaving van REACH en EU-GHS door de inspectiediensten in de vorm van een meerjarige aanpak.
- Start in 2010 een vervolgonderzoek naar het functioneren van EV's.
- Verbeter het opstellen en gebruik van VIB's door een gerichte voorlichtingscampagne. Deze actie is voorzien eind 2010/begin 2011 door SZW en AI.
- Vervolg in 2010 de gestarte handhavingsactie om te komen tot een goede naleving bij de producenten van premixen.

Colofon

Datum publicatie: Juli 2010

Deze publicatie is te downloaden via www.vrominspectie.nl

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM**
Rijnstraat 8 | 2515 XP Den Haag | www.vrom.nl

Arbeidsinspectie
*Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid*

Voedsel en Waren Autoriteit
*Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit*

VROM-Inspectie
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*